

Amnestisk syndrom (hukommelsestab)

Information til pårørende

Glostrup Hospital
Neurologisk afdeling
Nordre Ringvej 57
2600 Glostrup

Tlf. 38 63 34 00
www.glostruphospital.dk

Hvad er amnestisk syndrom

Amnesi betyder hukommelsestab eller glemsel. Patienter med et *amnestisk syndrom* har en alvorlig hukommelsesforstyrrelse pga. en sygdom eller beskadigelse i hjernen.

Især indlæringsvevnen er ramt. Pga. svækket eller ophævet evne til nyindlæring kan de ikke huske begivenheder, der er indtruffet inden for de senere uger, dage eller i de sværeste tilfælde minutter. De kan derfor ikke fastholde, hvad der sker i dagligdagen.

Hvilke problemer medfører det

Patienter med et *amnestisk syndrom* glemmer aftaler, beskeder og hvem de har haft besøg af. De kan have svært ved at genkende hospitalspersonalet ("nye ansigter"), og de farer let vild i uvante omgivelser.

Måske kan de ikke huske, hvilken stue de bor på, hvordan de skal finde toilettet, spisestuen, sygeplejekontoret eller kiosken. De glemmer informationer om deres sygdom og undersøgelsesresultater. Måske ved de end ikke, hvorfor de er indlagt, og hvad de fejler. Ofte føler de sig raske.

Hvad er tilbagegribende glemsel

Ved det *amnestiske syndrom* kan der også være forstyrrelser i hukommelsen for begivenheder, der er indtruffet før sygdommens opståen, såkaldt tilbagegribende glemsel.

Dette kan bevirke, at episoder, der har fundet sted måneder eller år forud for indlæggelsen, også kan være glemt. I svære tilfælde tror patienten, at han er yngre end han faktisk er.

Han kan også have glemt både vigtige personlige begivenheder (at han er gift, at han har børn, at forældrene er døde, at huset er solgt, mv.) og samfundsmæssige forhold (hvem der er blevet statsminister, at der er udbrudt krig, og lignende).

Manglende erkendelse

Mange personer med et *amnestisk syndrom* erkender ikke, at de har en alvorlig hukommelsesforstyrrelse, og at de ikke kan huske.

De har mangelfuld sygdomsindsigt (latin: *anosognosi*), og i svære tilfælde vil de endog benægte, at hukommelsen er dårlig. Ofte vil de spontant dække over vanskelighederne ved at udfylde huller i hukommelsen med fejlerindringer eller fantasier, såkaldte *konfabuleringer*.

Historierne kan lyde troværdige, selv om de ikke har hold i virkeligheden. Andre gange forveksler patienten tid, sted og personer, så omgivelserne tror, at han er forvirret (konfus), dement eller psykotisk.

Initiativsvækkelse og passivitet

Amnestiske patienter viser ofte tegn på initiativsvækkelse og passivitet. De foretager sig ikke ret meget på egen hånd og affinder sig med opholdet på sygehuset, selv om de ikke føler sig syge.

Passiviteten kan veksle med rastløshed og impulsive handlinger, hvor patienten måske pludselig pakker sine ting sammen, fordi han tror, at han skal hjem eller på arbejde.

Forskel på hukommelsesproblemer

Ikke alle dele af hukommelsen forstyrres i samme grad ved et *amnestisk syndrom*. Personlige begivenheder, der ligger tilbage i tiden, huskes almindeligvis langt bedre end de nyligt indtrufne. Patienterne vil almindeligvis genkende de pårørende og eget hjem.

Også kendskab til ordenes og begrebernes betydning samt tillærte færdigheder er almindeligvis bevarede (patienten husker, hvordan man tænder for TV, barberer sig, kører på cykel, spiller klaver, etc.).

Den del af hukommelsen, der vedrører indlæring af sproget og de praktiske færdigheder, berøres heller ikke i samme udstrækning af amnesien.

Derfor kan patienten lære visse nye færdigheder og handlinger. Det er en form for ubevidst indlæring (patienten véd ikke selv, at han lærer det), som man kan bruge til at træne motorisk og lære patienten nogle faste rutiner i dagligdagen.

Forholdsregler, behandling og omsorg ved amnestisk syndrom

- Respekter patientens oplevelse af situationen. Vær ikke bange for at korrigere fejlopfattelserne (fx mht. tidspunkter, opholdssted, indlæggelsesårsag, mv.) men undgå diskussioner og direkte konfrontationer. Markér blot at du oplever situationen anderledes og forklar evt. årsagen.
- Gentag informationer og giv dem om muligt skriftligt, gerne til både patienten selv og til de pårørende.
- Indfør hurtigst muligt et fast dagsprogram. Faste tidspunkter og rutiner er vigtige, da nogle patienter med amnestisk syndrom kan lære rutiner og vaner i dagligdagen. Dette bidrager til at mindske usikkerhed og forvirring hos patienten.
- Undgå så vidt muligt unødvendige skift mht. kontaktpersoner, sygestue og evt. medpatienter. Patientens problem er netop at skulle forholde sig til noget nyt: ansigter, navne, funktioner og opholdssteder.
- Udstyr snarest muligt patienten med en bog eller en blok med tydelige tidsangivelser (dato og ugedag), der kan fungere både som aftalekalender (mht. hvad der skal ske, - alle aftaler noteres) og som dagbog, hvor dagens begivenheder beskrives, gerne med hjælp fra personalet og besøgende (hvad der er sket - navn på besøgende, gennemførte undersøgelser, etc.). Alternativt en enkel, overskuelig plan over dagens og ugens program. I kalenderen noteres alle aftaler.

